

TRGOVAČKI SUD, Seine

Presuda od 21.XI 1961.

Cie d'assurances La Concorde i
17 osiguratelja c/a Cie des
Messagerie maritimes

Time-Charterer koji je izdao teretnicu u svojstvu vozara, odgovara za štetu nastalu slabim stanjem broda

Osiguratelji, koji su isplatili osigurninu svojima osiguranicima za štetu koju je pretrpio teret tiže tokom putovanja, tuže brodaru za naknadu isplaćene osigurnine. U tužbi navode da je utvrđeno da je šteta nastala radi toga što je u jednom brodskom skladištu bila razbijena cijev za gašenje požara parom, pa je kroz tu cijev izlazio mazut.

Brodar se brani da on nije odgovoran za stanje broda. Navodi, naime, da je on bio samo Time-Charterer, pa da za stanje broda odgovara brodovlasnik.

Sud je brodaru obvezao na naknadu štete.

Time-Charterer, koji je izdao teretnicu u svojstvu vozara, odgovara zakonitom imaoocu teretnice za štete koje nastanu radi slabog stanja broda, i ne može se pozivati na okolnost da bi za tu štetu bio odgovoran brodar.

/DMF 1962, str.232-233/

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Havre

Presuda od 7.XII 1961.

Etablissements Robert Labit
c/a Armement L.Martin

Unaprijed odštampana klauzula "količina itd. nepoznata" nema pravnog učinka - Da bi klauzula bila pravovaljana, mora biti posebno obrazložena - Višak tereta iz ranijeg ugovora ne može se kompenzirati s manjkom koji je nastao na putovanju na temelju kasnijih ugovora

Stranke su sklopile ugovor o prijevozu banana. Na određenju je ustanovljeno da ima manje tereta nego što je navedeno u teretnici. Primaalac tuži brodaru za naknadu štete. Brodar se opire tužbi. Navodi da teretnica sadrži klauzulu da su količina, kvalitet i stanje tereta nepoznati. U konkretnom slučaju da nije bilo moguće ustanoviti točnu količinu ukrcanog tereta, pa da je - prema tome - predao onoliko tereta koliko je primio. Osim toga da je za istog primaoca prije više puta prevezio banane. Na tim putovanjima bio je utvrđen višak tereta. Prema tome, sve kad bi

i bio odgovoran za manjak koji je navodno nastao na utuženom putovanju, on bi taj manjak imao pravo kompenzirati s prije utvrđenim viškovima.

Sud je obvezao brodara na naknadu štete.

Nije prihvatio njegov prigovor o kompenzaciji. Prije sklopljeni ugovori nemaju nikakve veze s pravnim poslom o kojemu sud raspravlja te se navodni višak, koji je prije nastao, ne može kompenzirati sa sadašnjim manjkom.

Isto tako sud nije prihvatio ni drugi prigovor. Brodar nema prava pozivati se na klauzulu u teretnici. Ona je unaprijed odštampana u općenitom obliku. Ako je brodar držao da nije bio u stanju točno ustanoviti količinu banana koju je primio na brod, nije smio primiti podatke koje mu je dao krcatelj, ili je morao u teretnicu unijeti u tom smislu posebno obrazloženu opasku.

/DMF 1962, str.230-232/

B.J.

Bilješka.- Gornja je presuda interesantna radi toga što je sud jasno stao na stajalište da unaprijed odštampana klauzula, kojom se brodar ogradjuje u pogledu stanja, količine i kvaliteta tereta, nema pravnog učinka. Inače sudovi prilično rijetko zauzimaju takvo stajalište, premda ono slijedi iz jasnih odredaba Konvencije o teretnici od 1924. godine i internih propisa koji se na tu konvenciju oslanjaju.

Što se tiče nedopuštenosti kompenzacije viška s manjkom tereta iz raznih putovanja, treba naglasiti da se u gornjem slučaju radilo o samostalnim ugovorima. Nije jasno kakvo bi stajalište sud zauzeo da je bilo više putovanja izvršeno na osnovi jednoga ugovora, kao što je to slučaj kod konsektivnih putovanja.

B.J.